

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ТЕХНОЛОГИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА” ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р КИРО МОЈСОВ,
ТЕХНОЛОШКО-ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.2302-79/6 од 90. редовна седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет, одржана на 11.6.2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Дарко Андроников, вонреден професор од областа на органска хемиска технологија и биоинженерство на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип;
- д-р Ацо Јаневски, вонреден професор од областа на анализа и синтеза на процеси и полимерно инженерство на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „ТЕХНОЛОГИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА” од авторот вон. проф. д-р Киро Мојсов наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Е-учебникот „Технологија за заштита на животната средина“ е наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, кои според наставниот план го слушаат предметот Технологија за заштита на животната средина во четврта година, VIII семестар, со фонд на часови 2+2+1 на студиските програми Нови технологии и материјали и Технологија на материјали. Приложениот ракопис е во согласност со наставната програма и ја опфаќа наставната материја за студиските програми за кои е наменет.

Податоци за обемот на ракописот: Е-учебникот се состои од вовед и 17 поглавја: 1. Животна средина, 2. Екосистем, 3. Работна средина, 4. Природни ресурси, 5. Загадување на животната и работната средина, 6. Загадување и заштита на атмосферскиот воздух, 7. Загадување и заштита на водите, 8. Загадување и заштита на подземните води, 9. Загадување и заштита на почвата, 10. Загадување и заштита на вселената, 11. Цврст комунален отпад и негово решавање, 12. Бучава, 13. Вибрации, 14. Осветлување, 15. Радиоактивно зрачење, 16. Управување со еколошките аспекти во компаниите, 17. Пречистителни станици за отпадни води во РМ.

Ракописот се состои од 287 страници (А4 формат) поделени на 17 тематски целини со 52 слики и 21 табели. Предложениот ракопис е во согласност со студиската програма и во целост ја покрива наставната материја предвидена за оптовареност од 2 (два) часа неделно.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Според нашите сознанија ваков е-учебник, по обем и содржина, којшто одговара на предвидената наставна програма по предметот Технологија за заштита на животната средина на ТТФ при УГД не е објавен.

Краток опис на содржината: Првите три поглавја се однесуваат на општите познавања за животна средина, екосистем и работна средина. Четвртото поглавје се однесува на природни ресурси. Во него се разработени обновливите реурси, постојаните и необновливите ресурси. Петтото поглавје се однесува на загадување на животната и работната средина. Во него се објаснети глобалните проблеми со животната средина,

одржливиот развој како поим на светско ниво, загадувањето на животната и работната средина и глобалните мерки за заштита на животната средина. Во шестото поглавје се објаснети загадувањето и заштита на атмосферскиот воздух. Во седмото и осмото поглавје се опишани загадувањето и заштита на водите и подземните води. Објаснети се третманите на отпадни флуиди, прелиминарно, примарно и секундарно пречистување, биолошко отстранување на хранливи материи, процеси за природно пречистување, физичко-хемиски постапки за пречистување, индустриски отпадни води. Во деветтото поглавје се опишани загадувањето и заштитата на почвата. Објаснети се природните и антропогените фактори кои предизвикуваат оштетување на почвата. Во десеттото поглавје се опишани општите познавања за загадувањето и заштитата на вселената. Во единаесеттото поглавје е разработен цврстиот комунален отпад и неговото решавање. Во поглавјата дванаесто, тринаесто и четиринаесто се објаснети факторите, видовите и влијанието на бучавата, вибрациите и осветлувањето врз луѓето. Во поглавјето петнаесет објаснети се изворите, видовите и влијанието на радиоактивното зрачење врз човекот. Во поглавјето шеснаесет е објаснето управувањето со еколошките аспекти во компаниите. Во последното седумнаестто поглавје се опишани пречистувањата на отпадните води со опис на технологијата на третман во некои од поголемите изградени пречистителни станици во државата (Берово, Струмица, Кичево, Радовиш, Прилеп).

ЗАКЛУЧОК

Е-учебникот е напишан технички прецизно на јасен и разбирлив јазик. Сите ознаки и единици во текстот се во склад со меѓународниот систем на мерни единици. Според нашите сознанија, ваков е-учебник, по обем и содржина, којшто одговара на предвидената наставна програма по предметот *Технологија за заштита на животната средина на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип* не е објавен. Квалитетот на е-учебникот од педагошки и научен аспект е соодветен за студентите на прв циклус студии. Заради тоа е-учебникот го категоризираме како рецензиран е-учебник.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Дарко Андроников, вонреден професор, с.р.
Д-р Ацо Јаневски, вонреден професор, с.р.